

دابران له مارکس، هه‌لويسته‌يەك له سەر ميراتەكانى به لشەفيزم

نووسىنى : ماهر عيسا

بەشى يەكەم

بۇۋازە

بۇ زۇر له كۆمۈنیستەكان وەلام دانەوە ، بەو گۇرانكاريانەتى كە بە سەر ھاواكىشە سیاسى و كۆمەلايىتى و ئابورىيەكاندا ھاتووە ، بۇوه بە بابەتىكى گرنگ .
لە نىيو ئەم گۇرانكاريانەدا چەندىن پرسىيارى تازو چەندىن پېكھاتە ئابورى و دەزگاي جۇراو جۇر ھاتونەتە ئاراوا ، كە بۇ بەشىكى زۇرمان رۇشنىيە .
من لە سەر ئەولەوەيەتى كارەكان ھاۋارام و هىچ گرفتىكى نى يە ، ئەمە كارىكى ھەنوكەيى كۆمۈنیستەكانە ، لە پېچەكەي رۇشنى كەنەنە وەي ستراتيژىك ، بۇ
شورشى سۈشىيالىستى كە جىڭاو رېڭاكى كىنگى پەيدا كەرددووه .

دەست پى كەدنى ئەم رەھەندە بەرەو رووچەند بەرىيەستىكى كۆمەلايىتى ، سیاسى ، فيكىرى گرنگ دەپىتەوە ، كە بىشە كانىيان پېشىنە مېژۇویەكى دوورتىريان ھەيە . فەراموش كەدنى ئەم بەرىيەستانە وئەم پېشىنە مېژۇویە ، خەبات كەن كەن بۇ كۆمۈنیزەم لە چەرخى بىست و يەكدا سەختى دەكتات و بزوتنەوەكە لە ئاستىكى دىياركراودا گىر دەخوا ، كە بە عەمەلى ئاتوانىتى وەلامى گىرى و گولە ئالۇزەكان و پرسىيارەكانى دونيای ھاۋچەرخ بەدانەوە .
لە كۆتايىھەكانى سەددەي راپىدوو تا ئەمرو ، لە نىيو ئەمەرەيەكى زۇر له ھاوجىھانىانى ئەم زەمەنەدا ، خەرىكە دىاردە ئاوابۇونى خۇرى ماركسيزم و كۆمۈنیزەم دەپىتە واقعىيەتىكى سەلەپىنراو . ئەگەرچى ئەم تىپروانىنە لە لايىكەوە پەيەندىيەكى تۇندۇ توئى بەو تەبلیغ و كەمپىنەنە بۇرۇزازىيەوە ھەيە ، كە لە رېڭاى دام و دەزگاكانى يەوە لە ھەنۇنى سەلەپىن ئەزدىيەتى نىزامە كۆمەلايىتىيەكە دايى ، بەلام لە لاكەتى تەرەوھە ئەم تىپروانىنە پەيەندىيەكى راستەخۇرى بە جىڭاۋپېڭاكى كەناركەوتتوو پېكھراوا چەپ و كۆمۈنیستەكان و بە خەبات بۇ كۆمۈنیزەم لە ئاستى نىيو نەتەوەيىدا ھەيە ،

ئەم راستىيە تىال و سەختە ، بۇھەمو ئەو كەسانەتى كە كۆمۈنیزەم خۇلىيەتى سەرەتكى بىرۇ ئەندىشەيانە ، پرسىيارى گرنگ لە ئاستى جۇراو جۇر دېنیتە پېشەوە ، پرسىيار لەھە ئەگەر ماركسيزم زانستىكى كۆمەلايىتى رېڭارى بەخشە و وەلامى پى يە بۇ بەنەپەر كەدنى ئاعەدالەتى كۆمەلايىتى ، ھۆكانى جەماوەرى ئەبۇونەوەي ، رېڭىريەكانى بەرەدەم بزوتنەوەكە لە كۆپىدایە ؟

نەك ھەر لە تىپروانىنە ئەو كەسانەتى كە پەيەروى لە فيكىرى ماركس دەكتەن و وەك كۆمۈنیست ناسراوان ، بەلكو لە لايىن زۇرېك لە ناوهەندە ئەكاديمى و زانكۆكاندا ، زۇرېك لە ئاستە كۆمەلايىتەكانى ئەم زەمەنەدا ، زانستى بۇونى كارو تىپروانىنەكانى ماركس بە جۇرېك خۇرى سەلەنەدەوە ، كە لە زۇر كەلەپىن و كەلەپەرى ئەكاديمىدا گەيشتۇتە راھدى خۇلقاندىنى كېشىمە كېشى ئەكاديمى لە نىيو بەشە جىاھىياكانى ئەۋزانستەدا لە سەر خۇ بەخاونە كەدنى ماركس . زۇرېك لە سۈسيپولوچىستەكان كار لە سەر ئەوە دەكتەن كە ماركس سۈسيپولوچىستى بۇوە ، پېپۇرەكانى بوارى قەسەقەش دەيانەۋىت قەيلەسەف بۇونى ماركس بىسەلەپىن ، لە تەنيشت ئەوانىشەوە ئەوانىتە لە مەيدانى مېژۇوناسىن كارەتكەن ، دەيانەۋى ماركس وەك مېژۇو نۇوسىكى بى ھاۋاشان ماماھەلەي لە گەل بىكى ، لە تازەتىرىن ھەۋلىش لەم مەيدانانەدا ، چەند ياساناسىكى بوارى ((علم الاجرام)) لە ھەنۇ ئەۋەدان كە بىسەلەپىن ، بەشىكى زۇر دىيارەدى تاوان و پېزىدى تاوانكاري كە لە كۆمەلگە بەرىيە دەچى ، ھۆيەكانى دەگەرېتەوە بۇ نامۇ بۇونى ئىنسانەكان لە مىكانىزىمەكانى بەرىيە چۈونى كۆمەلگە ، ناموبۇونىك كە ماركس وەك دەرئە نجامەكان و كاركەتكەن پېرسەھى سىستەمى (بەرھەمهىنەن) ي سەرمایەدارى پەنجەتى لە سەر دادەنلى .

بە رەچاو كەدنى ئەم راستىيە سەرەدە ئەنۋى سەرەنچى خۇينەر بۇ پرسىيارەكەي پېشوم راپكىشەوە ، بە بۇچۇنى من وەلامى ئەم پرسىيارە ، واتە رۇون كەدنەوەي ئەرکەتكەن سەر دېڭاكى جەماوەرى بۇونەوەي فيكىرى ماركسيزم و بزوتنەوەي كۆمۈنیستى ، دەكىرى بۇ ئىستىا ئەم باسە لە دوو تەۋەرە كۆي كەينەوەو بە شەرىكى لە گەل خۇينەران لە سەردى بەدۇپىن .

تەۋەرەيەكەم :-

بۇونى دابرانىكى مېژۇویلى كەناركىرى ماركس ، دابرانىك كە بە شىيە جۇراو جۇر ، بەرۇكى چەپ و كۆمۈنیستەكانى دونيای گەرتۇوە و تا ئەمروش درېزە بە عمرى خۇى دەدا . كارىگەرى ئەم دابرانە زۇر بە ئاسانى لە سەر دېڭاكى خەبات بۇ بەدېھىنەنى كۆمۈنیزەدا دەبىنرى ، لە سەر دېڭاكى ئەم كاروانە ئەم دابرانە بزوتنەوە كۆمۈنیستىيەكانى دەركىرى ئەزەمەيەكى سەرتاپاڭىر كەرددوو ، ئەزەمەيەك كە وەك رۇنى دەپەن خۇى لە بۇشايىھە بەرجەستە دەكا ، كە لە نىيەن بزوتنەوەي چەپ و چىننى كىرىكەردايە .

-: ته و هر دو و هم

هینانه نارای تیروانینینیکی زانستیانه، بویه کارهینانی مارکسیزم له په یوهند به وه لام دانه وهی به ئالو گوره کانی ئهم زدهه نه، وه لام دانه وه به ته واوی ئه و پرسیارو گوانکاریانه که له دونیا سرمایه داری هاچه رخ هاتونه ناراوه. لیره شوه درگیشانی ستراتیژیکی شورشگیرانه بو شورش کومونیستی که علاجوت بیت له گەل بیداوسنیتی کومه لایه تی و ئابوریه کانی ئهم زدهه نه.

من لهم نووسینه‌دا زیاتر دمه‌ویت کار له سه رته و هر دیه که مدا بکه م، هه ولنی من نهوده‌یه که بتوانم ئاماره به چهند سرخه‌تیک بکه م، که کومه‌ک به روون
کردنه‌وهی بهشیک له هوکاره‌کانی ئه و دابرانه میژوویه بکات. لهم هه ولنه‌مدا به ئومیدی نهودم خزمه‌تیک بکه م و به بشداری خوینه‌ران ئه م باسه ببیته
زوجه شکینی دهیان دایلوک و بشداری تر له لاپه دلسوزانی نه م ریگایه.

تیروانینه کانی لینین و به لشه فیزم، سه ره تایه ک بو دابران له مارکس

میژوویه کی دریزه ، له نیو ناوهنده سیاسیه کانی چهپ و کومونیسته کاندا ، یه کیتی سوچیهت پیکھاتن و دارمانه کههی ، و هکو دیاده یه کی کومه لایه تی و سیاسی و ئابوری ، هه میشه له را بردوو له ئیستاشدا جیگای باس و مشت و مره . زوپیک له و باس و لیکولینه وانه هاویه ش بیون له بیونی تاییه تمه ندیه ک که ئەم دیاردهیه زیاتر له و جیگایهدا که وتوتە بەرباş کە بە تەواوەتی له سەر پىی خۆی راوهستاوه . ئەو باسانە زیاتر چۈونەتە نیو تەفسیلاتى ووردى نیو ئەم دیاردهیه و ئەن جامگىریه ک کە ئەم باسانە بە دەستى ھیناوه ، تا ئیستا نەيتوانیووه ھیلەکانى ئەو دابرانە میژووی یە له فيکرى مارکسزم دەست نىشان بىكا .

بە بوجوونى من بە پىچەوانى ئەو باسانە، خويىندەۋەيەكى رەخنە گرانە بۇ خەباتى بەلشەفيكەكان و بۇ ئەزمۇونى يەكىتى سوقىيەت، بە دوو ئەنجامان دەگەدەن،

يىهدىم : - ئەم خېباتە لە سەد لاد ئاۋىزىانى پۇرسەئى ئەم بېڭھاتىنە بۇوە ، لە مىكانىزمەكانى يېكىيىنانى يەكىيىت سۆقىيە تدا رۇلىكى كارىگەرى ھەبۇوە و سروشىتەكەمى لە دروست بۇونىيە وە تا رۈزى رۇوخاندا دىيارى كرددۇوە ،

دودوغم : - هر ئەم خەباتە بناغەكانى دروست بۇونى ئەم داپراňە مېزۇوييە دەست پى كردوه له مارکسىزم .

اله و لیکدانه وه باوانه دا، خه بات بو پیکوئینانی یه کیت سوچیهت، که بی شک له دروست بسوونی به لشه فیکه کانه وه دهست پی ده کا، و هکو خه باتیک و پرسه یه کی رهخنه هه لنه گر جی که وته بوده، هدر بوبه نهه جوړه لیکدانه وانه له سه فهه ریکی میزبوبی دریزدا، نهیتوانیوو کاریگه ری دابنی له سه رجیکا او بریکای که ناره که وتوانه ووی کومونیستی و کومه کی پی بکا به تاییه تی له سه ردنه مانیکی و هکو نه مرودا، باجه کانی ئه م لیکدانه وانه هدر به ونده کوکنایی نه هاتووه، به لکو به شیکیان رولی نیگه تیف و راسته و خوی هه بوده له قول کردنه ووی ئه م دورو رکه و ته و دیه و به نه تیجه ئه وانیش بسوونه ته خشتیک له دیواره کانی ئه م لیکدانه ارانه.

بو گهياندنويينديهك له پراكتيكي نهم بوچونه خوم بو خويينه ران، من له دووگوشوهه دهست پي دكهه، له کاتييکا که به رده دهام بون لهم باسانه، رنهه من يان خويينه ران ئاشنا بکات به گوشى تر که هييشتا لهم باسه ريز نه کارابن، گوشى يەكم بريتىيە له دوخنه و له خويىندە ويهىك بو تىروانىنە كان و پراكتيسى (لينين) دربارى حىزب ويىگانه بۇونى ئەزمۇنى ئەو پراكتيسە به تىروانىنە كانى ماركس. گوشى دووهمىش کە بريتى يە له چەمكى ئەنتى ئەيمپريالىيستى وچەمكى ئەنتى كاپتالىزم، كاردانه ويهىك کە تىكىھەلىكىش كردى نهم چەمكانه دايىواه له سەر خەباتى كۆمۈنىستى، له سەر دوور كەوتتە وە له چەمكە سەرەتكەيە كانى ماركسىزم.

تىرۋانىنەكانى لىينىن لەسەر حىزب و ناکۆكى لە گەل ماركس

له تیروانینیکی (هیگل) هوه که ده لیت ((مرؤف تا نه و کاتهی مناله بهشیکه له سروشت)) مارکس زور به ووردی کاریگه‌ری یه کانی مولکایه‌تی تاییه‌تی له مهدودای کومه‌لایه‌تی کومه‌لگادا به رجه‌سته کرد. ئىنسانه‌کان له بهرامبهر بۇونى کومه‌لایه‌تی خوپاندا، له ئىز سایه‌ی سیسته‌می مولکایه‌تی تاییه‌تی دا، دەرگىرى نامۇ بۇون، واتە ((اغتراب)) ((ALIENATION)) دەن.

نه نامو بونه نه نجامی راسته و خوی رهندگانه و سایکولوژی و کومه‌لایه‌تیه‌کانی نه م سیسته‌مده‌یه، چونکه له میکانیزمی چینایه‌تیانه‌ی پرسه‌یه نه م شیوازه له بهره‌هم هیناندا، ئینسانه‌کان هیچ شیوه‌یه‌ک له دسه‌لات بیان نه لگویه‌کی ته‌نانه‌ت زور ساده له کونترول کردنیان نیه به سره نه و بهره‌مانه، به لکو ته‌واو پیچه‌وانه‌ی نه م له لاین بهره‌هم کومه‌لایه‌تیه که‌لای دستی خویانه‌و حومک دکرین. بو بهشیکی تریش له ئینسانه‌کان که پیکوئینه‌ری چینی دسه‌لات‌دارن، به‌هوی خاوه‌نداریتی و کوتترول کردنی بهره‌من کومه‌لایه‌تی چینی کویکاروه، نه مانیش له لەسروشته ئینسانیه‌کانی خویان رووت دهبنه‌وه، که‌واته له دواي نه م پناسه‌یه دتوانین له يهك رسته‌دا بلىين:—نه ديارده نامو بونه ((ALIENATION)) به شیوه‌یه‌کی گشت ته‌واوی ئینسانه‌کان، چینی دسه‌لات‌دار، چینی کویکار، توپیزه کومه‌لایه‌تی و عه‌وامي خه‌لک، به چاپوشین له ناسنامه نابوريه‌کانيان، هەر هەمووي به يه‌که‌وه له قابد ده‌داد.

لوزیک و حومکی به رژیوه‌ندی مادی چینه‌کان، وا له چینی بورژوازی دهکا، نهم نامو بونه له ریگای داهینان و جیگیر کردنی زوریک له دام و دهزگای نیداری و سیاسی یهوه روزانه قوتلر بکاته‌وه . دورخستنه‌وهی نهم دهزگایانه له دهست راگه‌یشن و به هرمه‌ند بعونی دیمکراتیانه‌ی جهه ماوهدا، ناما نجه سره‌کیه‌کاهی بریتی یه له مونوپول کردنی نیاردو وجودی سیاسی و کومه‌لایه‌تی چینی کریکار، پشتینه‌ی میژوویی و تیوریانه‌ی نهم شیوارش له دور خستنه‌وهی نهم دهزگایانه، دهمانباته‌وه بو سه‌ردہ‌مانیکی رزووتر، سه‌ردہ‌میک که چینی بورژوازی به پانایی تمוחاتی پیگه‌یشنی روئی چینایاتیانه‌ی خوی باودشی بو تیروانینه‌کانی (مونیسکو) له پیوهند به لیک جیاکردنه‌وهی ددهسه‌لا تکان separation of the power کردهوه، له‌ساوه قولکرنه‌وهی نهه و نامو بونه چه‌که‌رهی کردو تا نهه مرؤی چه‌درخی بیست و یه‌کیش بی وهستان، بی په‌روا روه له سه‌ره .

بے پیّ تیروانینه کانی مونیسکو، بُو به ریوه بردنی کومه لگا، بیویسته دسه لاته کانی:-

(یاسادانان، به ریوپیردن، داد) له یه کتر جیابکریته و. به دسته و هگرتن و ته تبیق کردنی تیروانینه کانی مونیسکو له لایه ن چینی بورثوازی، وهلامی مهنتیقی ژه و به رزوه نده چینایه ته بتو، که نهم دام و دزگا نیدایرانه، له سه رووی نینسانه کانه وه رابگیریت. نهم شیوازه له بینا کردنی کومه لگه، دیوزمهمی نهم نامویونه به شیواری جیاوارزو به به ردوامی قولتتر ده کاته وه و همه میشه خوی به رهه دینیته وه، بهمه ش هاوجوت بونیکی گونجاو، له نیوانه مهودای کومه لایه تی مونکایه تی تاییه ت و مهودای نیداری و سیاسیانه بیو نهم مونکایه تیه فهره هم دهیت.

تا نه و جيگايهي که په یوندۍ بهم باسهوه هه يه ، مارکس زور روورديينانه له هه لسه نگاندنی کومونه پاريس دا ، به تاييه تي له کتبيي ((العرب الاهليه في فرنسا)) ، تيروانيني خوئي له سره چونيه تي نيداره کردنی کومه لگا ، به ئەلگويه کي تهواو جيواز و به شيوهيه کي تر بەرجهسته دەكتاهوه ، ئەلگوي ئەه بريتىه : - لەناورىن و تېشكەن ئامرازه بىرۇكراٽىيە كانى ئيدارى دولەت بۇرۇۋازى ، جىڭرتتەنەودى بە ئامرازو دەزگاي ديموكراتى كە راستەوخۇ لە لاپەن ئىنسانەكانەوە بىنما بىكىرىت .

من بويه باسي تيروانينه جياباوهه کانی موئيسکو و مارکس ددهکم ، چونکه له په یوند بهم مهشه له کومه لا يهه گرنگه ووه که له لایهن ((مارکس)) ووه دیاري کراوه ، ددهمهوی له گهل خويتهه دی هم باسم سهر له نوی بگه پرینه وه بو سهه تيروانينه کانی لينين ، تيروانينه کانی لينين ، چه ندين ناكوکي قوئي هه يه له گهل بوجونهه کانی مارکسدا ، ليزدها من له سهه مهشه له حيزبه وه دهست پي ددهکم ، واته ددهمهوی موقارنه يهك بخدهه به ردهه خويتهه ، له نيوان بوجونهه کانی (لينين) له بارهه حيزب و بوجونهه کانی مارکس له بارهه دام ده زگاکانی سهه روی ئيراده ئينسانه کانه ووه ، باشترين نووسراوهه پرون و ناوداري له بارهه حيزبيشه وه ، كتبيي ((دبى چى بكرى)) لينينه . نووسراوهه ((دبى چى بكرى)) لينين چهند سره خه تيكي گشتلى له خو گرتسووه كه ميكانىم ، كاركىدن ، حيزب له نهه خه بات ، حيزب ، كىنكارادا ش ، ده كاته ووه .

در وسیله این دو جمهوری نیوان خداباتی چینایه تیدا، جمهوری حیزب له لایه ک و جمهوری چین له لایه کی تردهوه پیکهاتهی سه رهکی تیروانینی لینینه . به پی ئم تیروانینه حیزب ئامرازیکی ئالوزتره و له چند تاییه تمدنیه کی ئالوز بە هرەم نده ، لەم شیوازه له بینا کردنی حیزبدا ، ئیمە بە درەو پۇوو ((پیشە بى شۇرۇشكىرى)) (حرفيون الثوريين) ي پیکهاتهی ئورگانە سیاسیيەكان و تاییه تمدنی ((سلسلە مراتب)) واتە پايە جیاوازەكان لە حیزبدا دەبىنەوە ، كە پیشۇوتەر بىنیمان بۇرۇوازى چۈن له پىگاى تەتىيەقى حەرفیانە تىيەزەكانى مۇنیسکو ، پیش لىینىن سودى لە ھەمان میکانىزمى جىاكاردنهو بىنیووو ، كە رەگ وریشە ئەم میکانىزمە لە لە لایەن تەتىيەقى نەلگۆي لىینىن بۇ حیزب ، ئىلھام و كۆپى كەرنىيکى فەلسەفەي ھەمان ئەو ياسا نىداريانە بۇرۇوازىيە كە بۇ كۆنترول كەنەنگاچى چینایەتى يەئاپ بۇ دەبا .

نهم تاییه تمدنیهی حیزبی لینین، نه و میکانیزمی به دیوه بردن، نه ک هر سازگاریه کی له گهله نهندیشہ کانی ژیانی سیاسی چینی کریکاردا نییه، بکره له ناکوکیه کی قولدا کیری خواردووه. چونکه هینانه ثارای ده گایه کی سه رو نیزاده نهدم چینه، له دوا شیکردنده و داده بشیک له هه مان نه و ئالا ذه نیباردی و سیاسانیه، که بوزهادی له ب وسیه قفا، که دنده دهی ناموو، ئىنسان بە خۇی بە جەستەی کە دەدە و دەدېکات.

نهو شیوازه له به نورگان کردنی حیزب و چنینی له سه رمهه بُو خواروه، شیوازیکه که حیزب و دک نامرازیکی سیاسی، له خهباتی چینایه تی دور ده خاتمه وله چینی کریکار، لهم نیوهشدا سانتراالیزمی دیموکراتیکیش، له جیاتی کومهکی به چاره سه ریک بو نهم نیشکاله، هینده تر مسنه له که له نالوزیبه وده بیخته وده . نمودونه بدردست و شیاو بُو نه و رهخندههی ئیمه، له روپیدا بینیمان چون حیزبیک دلی دستی نهم میکانیزمه بی،

له جیاتی نهودی بی به نامازیک بو بردهه پیشهه ودی نامانجی چینی کریکار، دهبی به ده زگایه کی بیروکراتی دا پلوسینهه، چینی کریکاریش ده کا به مانتریالی جی به جی که ری سیاسته و به رژوهه ندیه کانی حیزب.

بینیته وهی خه باتی چینایه ت له رووانگهی دوو جه مسنه ری ((حیزب)) (چین) له دریزه خه باتی به لشه فیهه کاندا ، ریگای بو نهه و خوشکرد که حیزب ببیته یه کم و دووا نامانج . له مه سه له یه کلا کردنده وهی دسه لاتی سیاسی شدا ، له سه رووی دسه لاتی سورا کانه وه ، دسه لاتی کی با لآخر هاته کایه وه که دسه لاتی حیزب بwoo . له و نه زموونه دا حیزب مرجعی بریاره له ته و اوی مه سه له چاره نوس سازه کانی کومه لگادا ، سورا کانیش نورگانی به دریوه بردن و جی به جی که ری نهه و ببریارانه مه رجه عن له ناستی کومه لگادا . نهه جووه میکانیزمه پیناسه یه کی تر ، تیزو فه نسنه یه کی تری بو شورشی کومونیسته له چه رخی پابردوده به رزکرده وه ، نهه تیزه خوی له یه ک پسته و پرسیاری ساده کو کرده وه ، نهه ویش حیزب چون نهه تواني له پیگای به کارهینانی چینی کریکار گه وهی دسه لاتی سیاسه ، بباته وه

به دوای سه رکه و تمنی به لشه فیله کان ، گه یشتنیان به دمه لاتی سیاسی ، کار و کاردانه و هیه کی کومه لایه تی و سیاسی فراوانی له ناستی دونیادا دروستکرد . به دهدر لمو کاریگه ریانه که له سه ره بزوتندهو چه پ و کریکاری و لاتانی تر داینا ، کارکرديکی هیچگار گه و هوشی له سه ره زوییک له و بزوتنه و سیاسیانه دانا ، که به چهند هویه کی تاییه تی لمو کاته دا له دژی نیمپریالیزم و مستابونه و . به تاییه ت بزوتندهو ناسیونالیسته کانی زوریه هی نه و و لاتانه هی له پرۆسەی رزگاری نیشتمانیدا ژیانی سیاسیان ده گوزنراند ، کارکرده کانی به دمه لات گه یشتنی به لشه فیله کان له ناستی فراواندا له دوو خال یه کی ده گرتدهوه ، خالی یه کم : - به رزوهوندی نه و بزوتنه و انه هاو جووت بwoo له گه ل شیعار و ستراتیجی سیاسیانه ی به لشه فیزمدا که له دژی نیمپریالیزمدا به رجه استه بیسو . خالی دووهم : - زوریک له [ادهینانه کانی تری به لشه فیزم به تاییه ت تیروانینه کانیان بو حیزب له لایهن نه م بزوتنه و انه پیشوازیه کی هیچگار فراوانی لکرا .

دروست بیوونی ئەم نزیکاییه تىبىيە لە نىيۇان دوو بىزۇتتە وەي كۆمەللايەتى جىياوازا بەرىكەوتى مىرۇو نەبۇو، بەلكو لە سەر بناغەي چەند بەرژە وەندىيەكى پاپايەيى چىنایىھەتى چوو بەرىيە، سەبارەت بە خالى دووھەميان، واتە حىزب لە ويۋە سەرچاواھى گرتىبو كە ئەم شىۋازاو ستابىلە رەيىخسەن و لە بىنیات نانى حىزب، نەك هەر ناكۆكى نەبۇو لە گەل بەرژە وەندى سىياسى و كۆمەللايەتى بىزۇتتە وە باوهەكانى ئەم سەرددەمەي (ئەفتى ئىمپېرىالىزم)، بەلكو ئەم مىكائىزىمە دىيارى و گەنجىنەيەكى مىرۇوپىي بۇو، بۇ پىيوسىتىيەكانى بىزۇتتە وە كەھى ئەوان، بەھەدى كە ئامانجى دەستەمۇكىرىنى جەماودەر بۇ حىزبىي سىياسى، دەسەللاتى مۇتلەقى حىزبى يەسەر ئەم جەماودەر داين دەكىد.

بیزوتنه وهی دژی ئیمپریالیزم یان بیزوتنه وهی دژی کاپیتالیزم !

کومه‌لگای به شهری له میژوو درووست بونیهوه به چهند سیستمیکی کومه‌لایه‌تی جیاوازدا تئی په ریوه. ته‌واوی ئه و سیسته‌مه کومه‌لایه‌تی یانه جیاوازی یه‌که یان له‌ویوه سه‌ر چاوه‌ی گرتووه که خاوه‌نداریتی چ شیوازیکی به خویه‌وه گرتووه. سیستمی کومه‌لایه‌تی سه‌رمایه‌داریش له‌ویوه سه‌ر چاوه‌ی گرتووه که مولکداریت تاییه‌تی تیایدا شیوازیکی به خویه‌وه گرتووه که شیوازی به‌رهه مهینانی کالاًین يه. ئه‌مه تیروانینی مارکسنه نه سه‌ر چونیه‌تی شکل گرتقنى سیستمی کومه‌لایه‌تی یه‌کان، هربویه همه‌میشه له‌کاره‌کانی دا ویستویه‌تی تیوریزه‌ی ئه و بابه‌تانه بکات که له خزمه‌تی بردنده پیش‌وهودی بزوتنه‌وهودیه‌کی دزی کا بیتالیستی دا يه و بروه ستراتیژی شورشی سوشیالیستی.

به قوئاغ کردنی یهک سیستمی کومه لایه تی یهکیکه له بنه ماکانی فکری لینین و جیاوازی یهکی قولی له کمل دیالله کتیک دا همه یه . دابهش کردنی یهک تو خم بوچهند پیکهاته یهک، یهکیکه له تاییه تمه ندی یهکانی لینین له په یوهوند به نیپیرالیزم.

هه رجؤره دابه شکردنیک له یهك توخى سه رهكى دا، بۇ چەند پىكاهاتەيەك لەھەمان مەوادى توخەم سەرەكىيەك پىكاهاتوون، له ناوبىردىن يان دىۋەستانە وە
بە يەكىك لە و پىكاهاتانە، بەشىوەيەكى راستە و خۇ بەھىز كەنى ترى ھەمان "تۆخم" دا، يان بەھىز كەنى "تۆخم" سەرەكى يەكەنە.
ھەۋەلەكانى لىينىن بۇ وەستانە وە بەرامبەر بە ئىمپېرالىزم و ناسانىنى بە باڭتىرىن قۇناغ لە خودى قۇناغى سەرمائىدەرىدا، بەشىوەيەكى راستە و خۇ يان
ناداستە و خۇ، بى داگىقى تەنە لە سەر جۇرىكى ترى بەھەمەننەن كە بىنناسە كە لە خودى بەھەمەننەن قۇناغى سەرمائىدەرى تىنلايدى.

له و در چه رخانی کی چهق به ستدودا ، له لای به لشه فیه کانه وه و هستانه وه به دزی ئیمپریالیزم ، بwoo به ستراتیژیکی سیاسی . ئەم و در چه رخان و پشت کردنه له ناما نجه سەرکییە کان له لاین به لشه فیه کانه وه ، جیگای به ستراتیژی شورشی سو شیالستی لهق کرد ، كه له تیوریزه کردنی بزوته وه دزی کاپیتالیزم دا مانانای و درگ تىوه .

هینانه دردهی ستراتیژیکی لهم چه شنه ، به لشه فیه کانی ناچار کرد به بنیات نانی دوله تیک که ته اوی میکانیزمه کانی سه رمایهی له خودا کوکرد بیوه ووه . لهم روائگه دلو له پیناو گاهش کردنی نابوری یه کیه تی سوچیهت دا ، سیاسه تی پینچ ساله له نابوریدا (نیپ) داهینرا ، که به ته اوادتی سیاسیه تیکی نابوری سه رمایه داری بیو . بو زیاتر روش کردنه ووه نهم حالته پیم باشه نمونه نیمه کی تر بھینمه ووه ، له کات شهري نه مریکا بو سهر نه فغانستان و عیراق زوریک له (خطبات) کان ، سه ده که ، نه مرکا ته نکدی لهم مبتده ده دک دده ، به ووه که وہستانه وه دذی نیسلام ، سیاسه ، نه ک هه ، دوزمانیه بت ، کردن ، نسلام نه به

بگره به هیزکردنیه تی . نهمه له حائیکدایه که نیسلام بی سی و دوو هر له سهرهتای سهرهه لدانیه وه له نهشکه وته کانی شاری مهکهدا ، سیاسی بووه ، بی په رده به شوین دسه لاتی کومه لگه وه بووه . اتا دابهش کردنی یه ک توخم بو چهند پیکهاته و لهناویردنی یه کیک له پیکهاتانه یان به هیز مانه وهی توخم ه سه رهکی یه که یه .

به سه رکه وتنی شورشی به لشه فی ، کاریگه ری یه کانی نهم سه رکه وتنه ، با لی کیشا به سه ر پرسه دروست بوونی جوری حیزب له سه ر ته واوی دنیا ، ته نانه ت میکانیزمه کانی به ریوه چوونی ژیانی سیاسی له زویک له حیزبانه دیاری کرد ، له پالیشا به همان شیوه ستراتیژه سیاسیه که شی که شی وکو ئینجیلیکی نیو نه ته ودیی ، به ئاسانی بوو به جیگای پیشوازی خه باتی بزوتنه وهی کومونیست ، ته نانه ت بوو به په رچه می بزوتنه وه کومه لایه تیه کانی چینه کانی تریش ، که به به رژوهندی جیاواز به ئامانجی جیاواز ، لهو سه ردهم میزه ویهی دونیا ناچار بیون نزیکایه تی له کومونیزم نیشان بدنه .

خانی کردنه وهی ناوه روکی نه نتی کاپیتالیست ، له رولی چینی کریکار و پیش روه کومونیسته کاندا ، جیگرتنه وهی به ستراتیژی نه نتی ئیمپریالیست ، واک کرد لینین و به لشه فیزم له باری عمه لیه وه ، بینه ها و په یمانیکی پتتوی بزوتنه وه ناسیونالیستیه کان ، نهم ستراتیژه بوو به به شیک له نه ده بیانی سیاسی ، پروژکانی سه ر پیکای سه ر بزوتنه وهی که به ناوی (رژگاریخوازی نیشتمنی) یه وه لهو سه ردهم دا به دونیادا بلاوبونه وه . ندو ها و په یمانی یه بو بزوتنه وه ناسیونالیستیه کان ، نه گه ر به ریکهوت بووبی یان به ریکه وتنامه دیهیتی و ئاشکرا بووبی ، له ویوه نه بوو که ته نهها به دری هیزه داگیرکه ره کاندا پیویستیان به ها و په یمانیتی هه بوو ، به لکو له شوینیک و له به رژوهندیه کی تریشه وه سه رچاوه گرتبوو ، له و شوینه وه بوو که له زیر چه تری نهم ستراتیژی نه نتی ئیمپریالیزمه ، نه لگویه کی ئابووری و سیاسی به ریوه ده چوو ، که دوور یا نزیک ناکوکی نه بوو له گهمل دامه زراندن و پتمو کردنی دوله تیکی سه ر ما یه داری ، له زیر دسنه لاتی ناسیونالیزم دا .

خاله لاوازه کانی بزوتنه وهی کریکاری و جیگا و ریکار و جیگا که نارکه وتنامه بزوتنه وهی کومونیست و دیکخراوه چه په کان له دریزایی نه و میزه وه تا نه مروش لهم دوو میراته وه سه رچاوه ده گری ، که په یوهندیه کی قولیان به شکل گرتن و نفوزی به لشه فیزم دهه یه ، په یوهندیه که به شیک له ره گه کانی ته نانه ت به ره له سه رکه وتنی شورش و دروست بوونی یه کیه تی سو قیه ته وه خوی جیگر کردبوو .

بو نیمه ش نهم نه وهی له کومونیسته کان ، که له سه ر میزه ویه که نه ده رسی تالی سیاسی و چینایه تی و هستاوین ، له رووی میزه ویه و زمه نه وه ئیستا به لای که می به هرمه ندین ، لهو هه و لنه دیه که یارمه تیمان ددا ، درک بدو دابرانه میزه ویه له مارکس بکهین ، که فاکته ریکی چاره نوس سازه بو شکسته له یه ک دوای یه که کانی خه باتی چینایه تی . جیاوازی نیمه له گهمل کومونیسته کانی سه رهتای سه دهی بیستدا ، نه وهیه که ئیمه له کوتایی ده وهندیکداین که به شیوه دیه کی ئاسان تر ده توانین به رنه نجامی سیاسی نه و میزه وه ده رکیشین ، به لام بو ئهوان تدواو سه خت بوو ، ئاخر ئهوان نه وهی له و پو زانه بوون ، که سیحری سه رکه وتنه سه ر سوره یه ره کانی به لشه فیزم ، گهوره دیه و تارما یه نهم سه رکه وتنه ، راستی زور تالتری له راستیه کانی پال تکه (گوگول) له زیر بالی خوی لول دابوو !

له زیر روشنای نه و قه ناعه تانه دیه سه ره وه ، حمز ده که م لیزه وه خوینه رانی نهم باسه ، نه گه ر به شیوه دیه کی خیرا و کورتیش بیت به ره دو لایه نیکی ته تبیقی ئاشنا بکم ، من له لام گرنگه کارکرد و کاریگه ریه کانی نه و دوو میراته دیه که بکشته و بزوتنه وهی کومونیسته کانی سه رهتای سه دهی تی . له سه ر خه باتی به لشه فیزم ، له سه ر خه باتی چهند نه وهیه کی و حیزبی جیاوازی دلسوزانی تری نهم دیکه یه ، نهم ده رفه تمان بو دروست ده کا که بتوانین جی په نجه دیه نهم دوو میراته ، نه خش و کارکریان له سه ر که نارکه وتنی خه باتی چینی کریکار و دیکخراوه کومونیسته کاندا ببینین .

له تیپوانین به میزه ویه خه باتی کومونیسته کانی له عیراقدا ، له دروست بوونی یه که مین (حیزبی شیوعی) دا ، ده توانین کارکردي نهم دوو میراته دیاری بکمین ، که بوونه هوی لاوازی بزوتنه وهکه به گشتی و بزوتنه وهی کومونیسته بکتاییه تی . له خویندنه ویه کی ره خنده گرانه بو میزه ویه و زمه حیزبیه ، به دیمه نیکی ته واو ناگونجاو به یه کتر ئاشنا ده بین ، له دیوی یه که می نه دیمه نه ده بینین سه ره رای نه و نفوذه زورهی که حیزبی شیوعی توانی له ناو چینی کریکاردا په یدا بکات ، سه ره رای گورانی نه و حیزبیه به حیزبی کومه لایه تی فراوان به شیوه دیه ک ، که دهستیکی له سه ر دورترین لادیکانی نهم و ولاته بوو ، دهسته که کی تریشی له سه ر گهوره ترین دیکخراوه دیکخراوه دیکاری و سه ندیکا کاندا دابوو ، هر هه ممووی له زیر نفوذه نهم حیزبی و به پی قه راره سیاسی یه کانی نهم حیزبی ده جوانه ده ، که چی له دیوی دووه نه دیمه نه ، ده بینین به هنی ناویته بوونی نهم حیزبی و بوونی به برغوه دیه که شی که شهی ئه نتی ئیمپریالیزمه دا ، نهم حیزبی نه که هر نابیتنه هنک هر نابیتنه سونریک بو گه شهی سه ره مایه محلی له عیراق دا ، به لکو خودی چاوه روانیه کانی گه شهی سه ره مایه محلی له عیراق دا ناکوکیه کی نه بوو له گهمل نه و نه لگو ئابووریه که نهم ستراتیژه ، له زیر خانی پلاتفورم ئابو ریدا ته رحی ده کرد ، له جه برى نهم یه کگرتنه وهیدایه که ناسیونالیزمه نه بروواه سیاسیه کاندا ، له هه مموو بزوتنه وه کانی تر زیاتر ، نهم ناسیونالیزمه به رژوهندیه کانی ها و ته ریب بوو له گهمل نه و گه شه ندنه حیزبی شیوعی دا .

نه گه ل هر هه لکشان و پیش رویه کی سیاسی حیزبی شیوعی و چنینی ده سکه و تیک له ها و کیش سیاسی یه کاندا ، نهم چنینه ده بوو به ده سکه و تیکی مه عنه وی ، سه ره تا پای دیکخراوه جه ما وری و کریکاری یه کانی زیر چه تری حیزب پی ده ببوژانه وه ، به پیچه وانه نه دهه ش به ره که وتنی هر زه دیه کی

سیاسی ، یان هه‌لودهشاندنه ووی ته‌کتیکیکی سیاسی نه پروژه‌کانی هاوپه یمانی له گه‌ل دمه‌لات و له گه‌ل نهم و نه‌ودا ، زدربیه‌ی نیستیبیداد ته‌نیا حیزبی نه‌ده‌گرتده‌وه ، به‌لکو به شیوه‌ی راسته‌و خو نهم ریکخراوه جه‌ماودریانه‌ی ده‌گرتده‌وه ، زیانه‌کانی ماتماتیکی نهم په‌یوه‌ندی و پاشکو بونه ، نه‌وه‌نده کاریگه‌ر بwoo ، که ریکخراواکان هدر به پاشه‌کشه نمده‌گیرسانده‌وه ، به‌لکو ناسه‌واری ریکخراو بونه به وولاقته‌وه نه ده‌ما !!

نه‌هم تراژیدیایه له میزروو ، له به‌شیک له عومرو نه به‌سرهاته سیاسیه‌کانی چینی کریکار له عیراقدا ، به شکستی یه‌کجارة‌کی سه‌ردنه‌ی زیرینی حیزبی شیوعی له عیراق دا ، باجه‌که‌ی دووقات بووه ، چونکه فه‌شله نهم ستراتیژه ، له به‌شیکی نه‌نجامه‌کانیدا ، له گه‌ل خویدا هینده‌ی تر نامو بونی ئینسانیانه‌ی کریکاری نهم وولاقته قولتر کرده‌وه ، که بو میزروویه‌کی رزور دوای خوشی ناسه‌واره‌کانی به ناسانی دبینریت .

به‌شیکی تری نه‌زمونون و به‌سرهاته سیاسیه‌کانی چینی کریکار له کورستان و له عیراقدا ، ده‌گه‌ریته‌وه بو کوتایی هه‌شتاکانی چه‌رخی رابردوو ، که نه‌ویش مامه‌له کردنه له گه‌ل حیزبه‌کانی دیارده‌ی (کومونیزمی کریکاری) ، له خواره‌وهدا به شیوه‌یه‌کی دریزتر ده‌چمه سه‌ر نه‌زمونه .